

RĂSĂRITUL NOSTRU

Unicul organ Surdo-pedagogic din țară

Dir.: V. D.-LEORDA

Redacția și Administrația:

Calea 13 Septembrie nr. 221

București VI

Abonament pe an 200

Pentru Instituții 2000

„Sprijin” 1000

DESPICĂTORII VREMURILOR NOI

CANCELARUL ADOLF HITLER

M. S. REGELE MIHAI I
MAREȘALUL ION ANTONESCU Conducătorul Statului Român

DUCELE BENITO MUSSOLINI

SARCINELE RAZBOIULUI ȘI DATORIA NOASTRA

D. general N. Stoenescu, ministrul finanțelor, a făcut reprezentanților presei următoarea expunere:

Războiul care se duce la răsărit contra armatelor sovietice a desvâluit și desvâluit treptat forța instrumentului îndelung pregătit de U. R. S. S., pentru întinderea stăpânirii sovietice, cel puțin în Europa.

Sacrificiile de sânge și de fier la care poporul românesc a consimțit cu însuflețire au constituit o stăvilă a voinței de expansiune spre Apus a U. R. S. S.-ului.

Întreaga existență națională a noastră era periclitată de colosul dela răsărit, încât zdrobirea acestuia rămâne ca un comandament de prim ordin în desfășurarea ulterioară a evenimentelor.

La ora actuală, fiecare suntem în măsură să apreciem consecințele furtive pe care am fi avut să le înregistrăm dacă armatele sovietice ar fi declanșat puterea lor distrugătoare pe care au neutralizat-o și în bună parte distrus-o, armatele germane și aliate. Fiecare din noi, deci, suntem în măsură să știm ce datorăm Conducătorului Statului pentru acțiunea militară întreprinsă la răsărit și de

aceia să înțelegem că niciun sacrificiu care ne este cerut de guvernul Marelui Stat, nu poate egala dimensiunea dezastrului pe care ar fi trebuit să-l suportăm în cazul unei victorii sovietice.

Această acțiune desrobitoare a armatei noastre a impus finanțelor Statului un efort apreciabil, efort care de altfel fusese prevăzut la construcția bugetului și a planului financiar al statului.

Ministerul finanțelor a căutat să limiteze la maximum apelul la impozite — mai ales la impozitele directe — și a căutat să facă față sarcinilor excepționale prin mijloace extraordinare de trezorerie.

La momentul oportun ministerul finanțelor a lansat Imprumutul Reîntregirii, a cărui principală destinație este continuarea acțiunii de înzestrare a armatei și de îndeplinirea golurilor materiale pe care războiul de până acum în mod fatal l-a provocat.

Imprumutul Reîntregirii trebuie să fie afirmarea unanimă de răbieri la acțiunea de conservare națională întreprinsă la răsărit.

Rezultatul dat de subscripțiile de

până în prezent, care depășesc cifra de 12 miliarde lei, poate fi considerat ca satisfăcător, fără însă ca această cifră să reprezinte plafonul minim pe care ministerul finanțelor și-a propus să-l atingă.

Caracterul lent pe care acest imprumut îl are prin însăși construcția sa, — dat fiind că MINISTERUL NU A VOIT ÎN NICI UN FEL SA SE AȚINGA DE LICHIDITATEA MARILOR INSTITUȚII DE CREDIT, PRIN ACEASTA VOIND SA ASIGURE MAI DEPARTE DESFĂȘURAREA CEL PUȚIN NORMALA A ACTULUI DE PRODUCȚIE, — constituie o explicație a faptului că plafonul minimal nu a fost încă atins. Dar în afară de această caracteristică a imprumutului, sunt încă bogății cari s'au mulțumit să subscrie numai cota minimală indicată de ministerul finanțelor ca un minimum pentru cei cu resurse foarte restrânse.

Rog pe toți acești posesori de averi să reflecteze, ce ar fi devenit idolul de aur, căruia se complac să se închine, dacă armatele victorioase nu ar fi răpit posibilitățile U. R. S. S.-ului să năvălească spre Apus.

Este deci, mai mult decât necesar

ca toți aceia cari dispun de posibilități de viață deosebit de mari, să-și revizuiască contribuția și să răspundă în altfel la Imprumutul Reîntregirii decât a făcut-o marea masă a contribuabililor cu mijloace mai reduse. În curând se vor da publicității subscrierile celor dela care majoritatea românească așteaptă un exemplu.

MERSUL SUBSCRIERILOR PE JUDEȚE

Țin să menționez că activitatea desfășurată de comitetele județene prezidate de prefecți — la data de 5 Ianuarie 1942 — a înregistrat rezultate diferite, prin care menționez că au depășit cota minimală stabilită de ministerul finanțelor următoarele județe: Roman, Olt, Romanși, Vâlcea, Argeș, Tulcea, Constanța, Botoșani, Gorj și Dâmbovița. Nu au reușit să atingă 50 din cota minimală fixată de ministerul finanțelor următoarele județe: R. Sărat, Neamț, Baia, Arad, Bacău, Brașov, Rădăuți, Dorohoi, Fălciu, Făgăraș, Timiș-Torontal, Târnava Mare și C. Lung.

Sunt convins că activitatea care se

(Urmare în pag. II-a)

SARCINELE RĂZOIULUI ȘI DATORIA NOASTRĂ

(Urmare din pagina I-a)

va desfășura până la închiderea subscrierilor, la termenul legal, va face ca ministerul finanțelor să obțină rezultatele așteptate, știut fiind că nu vom tolera în niciun fel ca nimeni să se sustragă dela această elementară datorie a momentului de față și că vom ști să găsim mijloacele legale pentru ca contribuția minimală să se facă și sub alte forme decât sub forma împrumutului de către aceia cari la închiderea subscrierilor, vor fi totuși absenți dela acest act de mărturisire patriotică.

UNELTIRI VRAJMAȘE

Profit de această ocaziune ca să atrag atențiunea asupra unei anumite propagande dușmane care în ansamblul ei însemnează un atac dat finanțelor publice și private, astfel zis: un atac într'un sector a cărui consecință este totdeauna gravă și ruinătoare pentru starea de echilibru interior.

Situația finanțelor Statului este atât de puternică, — și aceasta ca o consecință a felului cum contribuabilii și-au făcut datoria și a felului cum conducerea superioară a ministerului a administrat bunul public în serviciul ideii naționale — încât propagandistii camuflați nu vor avea să înregistreze niciuna din satisfacțiile pe care le speră, pentru că noi ținem cu o mână puternică și cuminte destinele finanțelor statului.

Ministerul finanțelor nu are niciuna din practicile care conduc la frânarea producției țării și la diminuarea avântului de prosperitate individuală.

Ministerul finanțelor știe că interesele contribuabililor sunt și interesele sale, iar acțiunea de apropiere, care a însemnat o acțiune de colaborare a organismului fiscal și corpul contribuabililor, a dat rezultate mai mult decât bune și ele se înregistrează zilnic în tezaurul statului. Printre sponurile lipsite de orice teme, pentru că de conținutul lor mi-

nisterul finanțelor este cu totul străin — rețin în special acela că depunerile din bănci vor fi blocate la dispoziția Statului.

Or, ceiace a constituit ca un punct cardinal în precizarea atitudinii ministerului de finanțe, a fost tocmai ideea că prosperitatea statului nu se poate naște decât din prosperitatea masei contribuabililor. Această prosperitate pentru a fi realizată are nevoie, între altele, de mijloace de credit; este, deci, dela sine înțeles, că blocarea depunerilor la bănci ar însemna însăși blocarea mișcării de producție a țării, aceasta ar avea ca o consecință imediată o scădere sensibilă a încasărilor statului, altfel zis: deschiderea unei perioade de criză de nimeni dorită.

Ministerul finanțelor nu numai că nu a reflectat și nu va reflecta nici odată la o asemenea măsură cu caracter destructiv, dar a făcut totdeauna apel la înțelegerea superioară a contribuabililor să-și aducă banii în bănci pentru a-i valorifica mai bine și a păstra în condițiuni superioare puterea lor de achiziție.

La acesta s'a contribuit prin măsuri fiscale care au însemnat scutirea depunerilor din bănci de orice impozite.

Ca urmare firească a celor expuse, sensibilitatea românească trebuie să se apere singură contra acelor cari vor să se servească de ea împotriva intereselor naționale. Increderea pe care masa contribuabililor a acordat-o și o acordă ministerului finanțelor — încredere dorită dar nesolicitată de noi pentru că aceasta se oferă dar nu se cere, — este una din armele principale cu care vom ști să lovim cu toți acei cari servesc interesele străine de acele ale neamului românesc.

Ministerul finanțelor va veghea și mai departe la apărarea intereselor contribuabililor, acordându-le cu interesele superioare ale statului, în măsura în care evenimentele în curs de desfășurare o vor permite.

Unul din cele mai vechi Instituții de demutizare

Care om normal dotat cărui buna natură i-a păstrat cele 5 simțuri nu se simte pus pe gânduri când se află în fața celui ce o soartă nemiloasă i-a răpit unul s'au două din acele simțuri. Fie cel lovit astfel că e numai surd, sau mut, ori orb, ba chiar toate astea la un loc, respinge însă să fie compătimit. În el dormitează, în ciuda infirmității sale, puterile adăstări, cari trezite și conduse se a-deveresc în opere, cari nici când nu i s'ar fi putut bănui.

Cu mila nu li e deloc servit, îi trebuie înțelegere pentru soarta sa și recunoașterea ca om, ca membru tot așa meritos al societății omenești, odată ce li se recunoaște aceasta atunci nu se mai simte așa de stinger în lumea celor normali, se mișcă mai liber e nesilit; e atunci un om ca toți ceilalți.

Din scrierile vechi sute de ani în urmă mai înainte de a se fi introdus ordinea învățământului de surdo-muți în școli, găsim ici colo dovezi asupra unor surdo-muți cari, datorită creșterii și educației ce au primit, puteau fi prețuiți ca oameni folositori. Aceste erau pe atunci însă, cazuri unice, căci pe atunci surdo-muții nu erau altceva decât niște Paria.

Cu cât cultura progresa cu atât venea recunoașterea, că la urma urmei surdo-mutul e un om, care prin o creștere înțelegătoare și potrivită prin școală i s'ar trezi aptitudinile dându-le activitate spre folosința tuturor. Și așa pe îndelete luă ființă o de pildă s'a creat primul institut de educație a surdo-muților. Până când surdo-muți, cum e cel dela Viena în fosta Austrie, până atunci câțiva surdo-muți au căutat să-și facă educația pe cale particulară devenind prin aceasta oameni folositori, ceilalți cei mai mulți însă vegetau înainte ca a fi indurabili și ca o povară a societății și își duceau viața cu ceea ce se îndurau oamni miloși să le dea.

Acum când la școala despre care vorbesc s'a serbat cel 162 ani dela înființarea ei creându-se prin aceasta o operă nepieritoare inițiatorul acestei opere și-a zidit monument vecinic în inimile celor ce au primit și primesc și vor primi educația în acest institut devenind prin aceasta membri folositori societății omenești.

Energic cum era felul său încurajat și îmboldit de abatele l'Eppe, pași Impăratul Iosif II spre clădirea primului institut de luminare a surdo-muților din Austria. O stupefacție a populației era în orice caz. Când însă se întoarseră surdo-muții din acest institut și văzând că pot vorbi măcar atât cât era necesar să se poată înțelege cu semenii lor normali. Ce fericiti erau atunci părinții lor că puteau auzi vocea copiilor lor, eliberată din cătușele muțeniei vecinice. Dar tot așa de fericiti și mândri erau ei elevii înșiși.

O adevărată operă a iubirei apropiate se clădi, împărțind binecuvântare. Din Paria indezirabilă societății se formează aici cu muncă grea migăloasă, plină de răbdare oameni întregi folositori sieși și societății. Căci greu, foarte greu e unui profesor de surdo-muți să aibă înaintea lui un copil surdo-mut ai cărui simțuri sunt adormite care numai prin văz poate percepe foarte vag ceea ce îl înconjoară.

Profesorul mai întâi trebuie să-i însușească o noțiune spre viață. Apoi începe pentru el drumul spinos să-l învețe a vorbi. Și încet foarte încet se slăbesc legăturile străne ale muțeniei li se dă avânt spre viu grai. În locul răcnutului nearticulat; o izbucnire a vieții lăuntrice pășeste recunoașterea noțiunii vieții reale fiind stăpâni pe comoara vorbirei și

după aptitudini individuale se formează surdo-muți vorbitori având cugetul și simțirea valorii ceea ce cu multă trudă au învățat. În viață atunci surdo-mutul școlit nu mai stă așa de indiferent la o parte. El caută să ea parte la toate evenimentele ce se petrec în jurul său, totul produce impresie asupra lui în limita posibilității înțelegerii lui. Acei însă, ce posedă inteligență aparte, foarte natural ca singuri caută să se ridice și ajung spre sfere nebănuite întrecând cu mult semenii lor normali.

În institutul Veneț, se predă educația în două feluri. 1. Ca obiect principal vorbirea prin viu grai. 2. Și aceea al vorbirei prin gesturi aceasta ca ajutor să se ajungă dela una la alta. Căci oricât s'ar fi contra vorbirei prin gesturi s'a aflat a fi foarte necesară mimica aceasta spre ai face pe surdo-muți să obțină icoană limpede a ceea ce au scris și vorbit. Nu e de mirare deci că chiar în acea mare școală veneză se cultivă și acum vorbirea prin semne aceasta o dovedesc numărul mare de profesori stăpâni pe mimica surdo-muților. Căci numai prin mimică puteau profesorii să pătrundă în sufletele elevilor, să-i cunoască să se orienteze asupra educației ce trebuie să o dea. Pe lângă aceasta învățământul cu viu grai absolut necesar în raport cu lumea celor normali. Aceasta o dovedesc marele număr de foști elevi ce se manifestau în vorbire prin semne și viu grai ca de ceva foarte natural. Mulți din ei au ajuns ingineri, artiști, pictori, sculptori, funcționari, dentiști cei mai mulți meseriași. Dovedindu-se încă odată că mimica nu e absolut dăunătoare învățământului cu viu grai, fiind aceasta școală prima în Europa care a deschis și calea spre ființarea de grădiniți de copii surdo-muți.

Recunoscând descoperirile și meritele învățământului surdo-mut, să nu uităm și de profesori. Căci creșterea și școlirea surdo-muților e lucrul cel mai greu. Mult migăleală și nespuse de multă răbdare se cere lor. Numai o fire dreaptă bună și blajină poate trezi totul în sufletul elevilor săi.

Tot ce e bun de modelat să le aranjeze viața. O adevărată operă de bine a apropiatului este munca profesorului de surdo-muți. Am văzut la jubileul acestei școli pe foștii elevi tineri și bătrâni grupați în jurul profesorilor lor de odinioară coplesindu-i cu recunoștința lor mulți din ei aducându-le obiecte prețioase ca amintire.

Recunoscut fiind binefacerile învățământului surdo-mut s'a introdus în Germania și teritoriile anexate învățământul obligator pentru surdo-muți. Evoluția Tehniciei și Tempoul înăspriți al zilelor de azi se știe a prețui puterea de muncă a tuturor. Individualizarea învățământului, trebuie avut în vedere educația potrivită cerințelor vieții și pentru ca la finele anilor școlari să le fie mai ușor să se conformeze spre o carieră să le asigure existența în viitor.

Surdo muții aud cu mâinele

Spre a da posibilitatea surdo-muților să audă, Institutul „Heinricke” din Leipzig-Germania transformă cu ajutorul unor emițători radiofonici mici, să transforme vorbirea normală în oscilațiuni electrice. Aceste oscilațiuni sunt pipăit de către surdo-muți. Metoda numită „pipăit la distanță” este nouă întrucât dă posibilitatea surdo-muților să cunoască ritmul vorbirii, care le era întotdeauna ceva recunoscut. Prin aceasta surdo-mutul poate intona just și în viitor vorbirea monotonă a lor se va apropia mult mai mult de vorbirea normală, dacă vor face suficiente exerciții cu acest pipăitor la distanță. Profesorii din Institutul de surdo-muți din Leipzig ținând în mână unul din contacte închide circuitul format de copii surdo-muți, și în felul acesta îi deprinde cu ritmul vorbirii.

În laboratorul fonetic al unui institut pentru surdo-muți din Leipzig se fac încercări reușite pentru a deprinde pe copii surdo-muți să per-

ceapă sunetele prin pipăit cu ajutorul unui mic emițător de radio vorbele profesorului sunt transformate în oscilațiuni electrice pe care școlarii le resimt pe cale tactilă cu mâinile.

MUZICA PENTRU SURZI

Una din realizările frumoase și demne de laudă întreprinse în Germania este desigur acela de a da posibilitate persoanelor cu auzul slăbit de a asculta muzică conferințe, etc.

Odată pe săptămână se țin la Berlin ședințe speciale pentru acest fel de persoane. Un microfon un gramofon, un amplificator și câte o cască pentru fiecare ascultător, iată întreg lanțul de aparate necesar acestor ședințe. Căștile sunt prevăzute cu butoane cu ajutorul cărora fiecare persoană își poate aranja tăria sonoră de care are nevoie.

S'a constatat cu această ocazie că nu numai persoanele cari au auzul slăbit se pot bucura de aceste ședințe, ci chiar persoane considerate ca surde.

MÂNA LUI DUMNEZEU TÂNĂRUL FĂRĂ CREDINȚĂ

Pălcuri, pălcuri moldovenii goneau spre munți, cărând în spate copii și bătrânii nevoznici. În urmă-le ardeau satele, căci dăduseră Tătarii.

Dar zadarnică le era goana, căci curând hoardele ajunseră pe bieții oameni, cari fură măcelăriți sub ochii copiilor. Pe copii voia să-i ea cu ei, căci aveau nevoie de pui de Moldoveni pentru curțile Hatmanilor Tătari.

Dar și moldovenii la răndu-le prinzând de veste, îi ajunseră din urmă. Tătarii ne mai putând lua copiii, ca să se răsbune pe ei le tăiară în grabă limbile, rămase numai unul din ei pe care nu apucaseră să-l ciopârțască, un băiețas bălai de toată frumusețea. Dar ce folos, dacă nu l-au ciopârțit Tătarii, bietul băiețel la cele ce văzuse, amuțise de spaimă.

După ce moldovenii risipiră oastea Tătarească, se gândiră și la nenorociții copii, rămași orfani și infirmi. În asemenea cazuri, era obiceiul pe vremea aceea ca boerii să-și aleagă câte unul sau doi din copii și să-i crească pe seama lor.

Copii nefind buni de oaste, boerii îi luară ca să-i crească paji în casele lor.

După ce făcură împărțiala, Vodă își alese copilul bălai care după înfățișare părea a fi din neam mai bun. El îl dădu ca paj Jupâniței, ce la răndu-i era datoare de a-l crește și a-i da educația cuvenită. Jupânița ne știind cum îl cheamă îi puse numele de Tudor.

Ea îi primi cu drag pe Tudor, fiindcă unicu-i fiu era dat pe mâna cărturarilor și a căpitanilor de oaste ca să-l învețe a fi la răndu-i un bun domn țării.

Trecură ani, Tudor crescuse mare și era cel mai credincios paj, stăpâni lor săi, mai ales stăpânii sale ce-l iubia ca o mamă. Acest fapt stârni ura în inimile celorlalți servitori de la curte, ce hotărâră să-l piardă pe Tudor. Și cum o vorbă rea prinde mai lesne de cât una bună, ei aleseră pe unul care să-i spuie lui Vodă, precum că mutul-venetic ar avea purtări nu tocmai corecte față de Doamna sa.

Acest lucru stârni ura în inimile celorlalți servitori de la curte, ce hotărâră să-l piardă pe Tudor. Și cum o vorbă rea prinde mai lesne de cât una bună, ei aleseră pe unul care să-i spuie lui Vodă, precum că mutul-venetic ar avea purtări nu tocmai corecte față de Doamna sa.

A doua zi, când Vodă și cu Doamna se așezară să ia gustarea de dimineață, Tudor ca de obicei stătea în spatele stăpânei sale și o servea. Atunci Vodă îi dădu porunca ca să a-lerge până la turnătorie și să întrebe de lucrători dacă au împlinit porunca Domnului.

Repede alergă Tudor. Dar... se întoarse în prag și întrebă de Doamna dacă ea nu are nici o poruncă pentru el, căci ea îi era adevărata stăpână. Ea îi zise să se ducă liniștit că nu are cei porunci.

Și așa alergă Tudor ca să ducă la îndeplinire porunca Domnului. În drum însă se abătu și pe la biserică ca să se închine. Aicea nu găsi de cât pe taica popa singur și nu avea cine să-i aparindă cădelnița și să-i bată toaca. Toate aceste servicii le făcu minunat Tudor care înțelese că între două porunci, se cade ca mai întâi să slujiască pe Domnul Cereș și apoi pe cel pământesc.

După ce termină toate acestea, alergă la turnătorie, aicea întrebă de lucrători dacă au împlinit porunca Domnului. Lucrătorii se uită rănjind la el, apoi arătându-i groapa cu fierul topit îi spuseră că l-au aruncat drept în fundul gropii și că nici osior n'a rămas din el.

Ce se întâmplase: în timp ce Tudor era la turnătorie, păratul lui, auzind ce poruncă dăduse Domnul ca să se facă cu Tudor, se duce la turnătorie și întrebă pe lucrători cu a-celea-și cuvinte cu cari avea să întrebe Tudor, adică „Ați împlinit porunca Domnului?” El voia singur să se convingă. La aceste cuvinte lucrătorii crezură că el e acel pentru care primiseră porunca îl apucară deci și-l aruncară în fierul clocotind. Astfel căzu singur în groapa ce o săpase lui Tudor.

Tudor auzind de la lucrători că s'a împlinit porunca Domnului, alergă într-un suflet înapoi ca să-i spuie.

Când se înfățișă lui Vodă, acesta rămase înmărmurit când îl văzu. Tudor îi povesti tot ce iau spus turnătorii.

La acestea Vodă înțelese că bietul Tudor fusese învinuit pe nedrept. Apoi luându-l de mână îl dădu Doamnei, zicându-i că din cauza unor minciuni era cât pe ce să-l piardă pe Tudor care deși e mut are o inimă de aur și un suflet curat ca Serafinii.

SILVIA DIMITRIU-LEORDA

De când e lumea, n'a trăit om pe pământ fără să aibă o credință. Fie că au crezut în idoli, în lucruri după cer sau pământ, în Dumnezeu sau vreun Buda, oamenii au simțit în totdeauna nevoia credinței, de care nici odată nu s'au putut dispensa.

S'a întâmplat însă odată ca un tânăr să crească fără credință.

Când s'a născut, mama lui a murit. Tatăl murise și el cu câteva zile mai înainte într'un accident. Iar frații nu avea, de la care să primească îngrijirea părintească și iubirea de familie, de care se bucură copiii când sunt mici. Fără nici o rudă, rămas singur pe lume, numai cu o bunică bătrână, și aceasta cu o inimă rece și plină de răutate, micuțul a trebuit să crească fără a se bucura de educația omului civilizat.

Dar aceasta nu era nimic, față de nenorocirea și mai mare, care natura se îngrijise să-i aducă. Nefericitul copil se născuse surdo-mut. Astfel, întâmpina nu numai lipsa educației în familie, dar era izolat complet de societate, din cauza defectului ce avea.

Și crescuse el băiat mărișor, chipeș și frumos la trup, căci bunică-sa îl hrănise bine. Dar la ce folos, dacă nu-i dăduse și hrană sufletească! Sufletul sărmanului copil rămăsese tot atât de sărac și simplu ca și la început.

Dacă nu se simțise purtat pe brațe, când a fost mic, și strâns cu drag la sânul dător de viață; dacă nu fusese învățat măcar odată în priviri dulci de bunica sa și sărutat cu buzele dragăstoase de mamă, inima lui era acum de piatră.

Părea într'adevăr sălbatec. N'avea nici o bucurie și nici o întristare de tot ce-l înconjură. Nici pentru bunică sa, care îl crescuse, n'avea un pic de recunoștință. Din contră, o ura. Iar cât despre credința în Dumnezeu, aceasta era absență complet din sufletul său.

N'auzise și nu învățase dela nimeni că există un stăpânitor deasupra noastră a tuturor, căruia îi datoram viața. Nimeni nu-i arătase icoana din perete, și nimeni nu-i împreunase mânuțele, cum fac toate mamele, să-l învețe să zică: „Doamne, Doamne”, și să se închine. Dar să-l mai fi dus în locașul sfânt al Mântuitorului?

Să-l ridice pe brațe să sărute iconostasul și celelalte icoane dela porțile altarului? De aceasta, nici pomeneală. Dacă văzuse rareori cel puțin odată curiozitatea să intre să vadă ce se petrece înăuntru.

Cât privește școala, despre aceasta nici nu mai vorbim. Bunică-sa, fiindcă nu știa carte, nu cunoștea foloasele multiple ale școlii. Ea era atât de refractară, încât nici în rușul capului n'ar fi vrut să-și trimită nepotul la învățătură. Nu știa că pentru surdo-muți există școli speciale, și acestora le folosește cartea mai mult ca toți ceilalți, fiindcă numai prin ea pot repara într'o măsură infirmitățile ce le au.

Astfel, la vârsta școlarității, copilul și-a petrecut timpul răslețit de lume, mai mult singur, pe câmp, ducând în fiecare zi după urmă la pășune câte-va oițe.

Când a împlinit 13 ani, bunică-sa a trecut cu sufletul în lumea celor de dincolo de viața pământească. Căminul sărac și simplu, în care își petrecuse copilăria atât de anostă a fost desființat, iar el a rămas pe drumuri, fără niciun sprijin, să vagabondeze pe la ușile caselor, pentru a câștiga prin mila lumii hrană și adăpost.

Această situație trebuia însă să schimbe sufletul lui.

Și într'adevăr, contactul cu societatea și judecata, care începuse să devie matură, i-au pus sufletul în frământare.

Îmi amintesc, cum după mai multe luni de cerșetorie, nimenise la o casă de oameni mai auți și mai milostivi. Aceștia îl primiseră bine. Era ospătat și îngrijit ca un copil al lor. În schimb se purta și el frumos și în fiecare ocazie se arăta recunoscător. Într'o seară frumoasă, cum sunt serile acelea seine de primăvară, după ce s'a retras să se culce, un neastâmpăr îl făcea să nu poată adormi.

Atunci s'a sculat și s'a dus la fereastra deschisă să respire aerul curat de afară.

Era ora 12 noaptea. Fereastra da în grădina cu pomii înfloriți. Cerul era senin și presărat de stele lucitoare. Aerul, încărcat de parfumul florilor, îmbălsăma cu mirosul, tot ce înconjură și îmbia la viață.

Tot stând și examinând cerul imens, cu stelele lucitoare, ce dau acolo sus aspectul unei adevărate ferii, iar jos arborii încărcati cu florile frumoase, toate acestea îi păreau atât de mărețe, încât, în sufletul lui simplu, de odată a trăsărit admirația pentru toate aceste frumuseți.

„Cine oare să fi făcut toate acestea atât de frumoase?” se întreabă el.

Tocmai când se lupta cu gândul să afle cine este acel făuritor al naturii, curiosul surdo-mut, transportat în adâncime, deodată simte că o mână caldă îl strânge de braț.

Stăpânul său, care se îngrija să nu răcească, venise să-i închidă fereastra. Văzându-l rezezat de fereastră, îngândurat, la această oră târzie, a înțeles că în sufletul lui trebuie să se petreacă ceva. El îi explică că toate aceste frumuseți, de care a fost cuprins de admirație sunt făcute de un atotputernic, de bunul Dumnezeu.

Dumnezeu a creiat lumea și tot ce ne înconjoară. El ne-a dat și nouă viața și superioritatea între celelalte ființe, pentru al mulțumii și asculta.

Dumnezeu a lăsat oamenii în toate felurile: sănătoși, tari, slabi, nepuțințioși și vitregiți de natură, pentru ca să încerce bunătatea și bunăvoința aproapelui.

Toți trebuie să ne mulțumim și să ne simțim fericiți cum ne-a lăsat, implorând protecția și sprijinul Său.

Tânărul surdo-mut fără credință, din acea seară, cunoscând pe Dumnezeu, merge în fiecare Duminică la biserică, se roagă și-L iubește din tot sufletul.

(Urmare în pag. IV-a).

MAMALIGUȚA LUI MOȘ ILIE

Cu mulți ani în urmă, locuia în orașul nostru un cojocar bătrân, dar foarte destoinic, pe care îl cheama Ilie Pandelea. Oamenii însă nu îi spuneau decât Moș Ilie. Moș Ilie locuia în marginea orașului, într'o căsuță mică aproape dintr'o cameră mare unde locuia Moș Ilie ținea agățate prin grinzi cojoace, mintene, pieptărase îngăitănate precum și pieile nelucrate. În această cameră nu aveau voie să intre nimeni afară de Moș Ilie. Atelierul, dormitorul precum și toate celelalte, le avea Moș Ilie în bucătăria sa, care era foarte spațioasă. La gospodăria lui Moș Ilie se găseau găini un cocos, un câine, o pisică și o droaie de calfe și ucenici. Cum baba lui Moș Ilie murise cu mulți ani în urmă, gospodăria sa era purtată de ucenici. Unul târguia, altul făcea de mâncare, unul deretica, altul vedea de grădină, așa că după cum vedeți, gospodărie mergea strună. Și trebuia să meargă gospodăria strună că alt cum nu mai scăpau bieții ucenici de gura ui Moș Ilie, care pentru o nimică toată era în stare să bodogănească o zi întreagă.

Printre ucenicii lui Moș Ilie se pri-pășise și un băiat surdo-mut pe care îl luase la învățătură dela o văduvă

săracă. Pe surdo-mutul acesta îl chema Petrică. El era foarte harnic și conștiincios. Însă ca toți ceilalți ucenici, avea și el împărțite treburile pela gospodărie. Așa că lui îi revenea treaba de a aduce apă dela un puț aflat în fundul grădinii, de a tăia lemne, a face focul, a deretica curtea etc.

Într'o seară făcându-i-se lui Moș Ilie pofta de brânză de oi cu mămăliguță, spuse ucenicului cu aprovizionarea.

— Măi Sandule; ia dă fuga în târg și adă niște brânză de oi, dar știi... clasa-ntăi să fie. Ucenicul nașteptă să i se spuie de două ori și o sbuchi. Apoi trimise Moș Ilie pe Petrică după apă, iar pe alt ucenic să facă focul. Petrică luă găleata și se duse la puț. Scoase apă, bău și el din ciutură apoi își umplu găleata. Dar întâmplarea făcu ca odată cu apa să alunece în găleata lui Petrică și un broscoi din cei mai mari. Broscoiul văzându-se scos din puț pe nepusă masă, și aruncat în găleată, începu să se zbată și să sară prin căldare de parcă îl apucase furile. Dar cum afară se întunecase, bietul Petrică nu-l văzu, iar de auzit nici vorbă nu putea fi. Broscoiul sări ce mai sări prin găleată, apoi se prinse cu la-bele de dinainte de marginea ei și

cu ochii holbați își aștepta resemnat soarta.

Cum ajunse Petrică în casă, umplu ceaunul cu apă și-l puse pe plită. Ceaunul de mămăligă era așa de mititel încât cuprindea întocmai 12 ocale de apă. Deci Petrică vărsă în el toată găleata cu apă și împreună cu ea și pe broscoi. Broscoiul stătu și în ceaun liniștit o bucată de vreme, dar dela un timp simțind că apa câștigă în temperatură, începu să se cobâl-tăie prin ceaun.

Moș Ilie cocoțat pe masa de lucru, și dornic cum era de a mânca mai repede brânza proaspătă adusă, trase cu urechea la ceaun. Apoi înfierbându-se și mai tare, broscoiul începu să sară nebun prin ceaun, încât arunca apa în toate părțile pe plită.

Iacă mă! Fierfibe apa. Hai toarnă făină în ceaun!

Ucenicul bucătar se cam mira el. I se părea lui că apa începu să fiarbă cam prea de vreme. Dar cu Moș Ilie nu prea putea să facă vorbă lungă. Răsturnă deci în ceaun, cam o jumătate covetă de făină și se puse să aștepte până va fierbe făina. Mă veți întreba poate și pe bună dreptate cum de ucenicul bucătar nu văzu broasca în ceaun. Vedeți asta nu se

CEI FARA AUZ ȘI NAȚIONALISMUL

Trăim într-o epocă când naționalismul reînviază. Și suntem simțitori la acest sentiment.

Ca români, iubitori de pământul natal, cu același instinct puternic legați de glia strămoșească, al Românilor sacrificiați pentru interesele mari ale țării, noi nu ne dăm înapoi dela orice activitate în folosul general.

Fără îndoială însă că fiind oameni în treapta de civilizație în care trăim, suntem conștienți de acțiunea noastră, iubindu-ne patria nu numai s'o vedem și să trăim în ea, ci muncind cu toate forțele, s'o ridicăm cât mai sus, între celelalte popoare civilizate. În România surzii în ultimul timp au făcut progrese simțitoare prin educația ce au primit-o în școalele lor și prin pregătirea ce eu am contribuit în formarea talentelor lor la desenul practic din care mulți își câștigă existența ca artiști desenați în diferite Instituții de Stat și particulare.

Dacă n'am reușit până azi să avem școale pentru toți surdo-mușii din țară, totuși acele ce sunt se găsesc la aceeași înălțime pedagogică cu celelalte școale ale diferitelor state.

Avem însă nădejdea într'un viitor mai bun prin ceace noi vom contribui prin constituirea unei Ligii a Tăcerii în care vor putea face parte acele elemente de elită și de caracter cari au desfășurat o activitate constructivă și cari nu au putut pune încă în valoare munca, talentul și aspirațiunile lor nobile către tot ce e frumos și folositor.

Numai prin aceasta „Ligă a Tăce-

rii” vom putea pune în valoare năzuințele noastre, dovedind prin aceasta că suntem și noi existenți și avem o civilizație, manifestându-ne tot atât de vrednic ca și frații noștri surzi din Germania, Italia, Japonia, Franța și Suedia, popoarele cele mai civilizate.

Astfel înțelegem noi patriotismul. Și a fi patrioți conștienți înseamnă a ne uni și a lucra din răsuferință spre a ridica neamul, ca să ne știm că facem parte dintr'un popor vrednic și tare.

Patriotismul neînsoțit de muncă constructivă și de fapte înălțătoare este numai o epuizare de forțe și e-nergii fără nici un rezultat pozitiv.

Acești tăcuți ai unui destin auctoral au avantajul prin defectul ce-l posedă, de a-și forma credințe mai vii și greu de influențat.

Naționalismul lor înăscut prinde rădăcini în suflete și formează în suflete sentimentul iubirii de patrie legându-se strâns de neamul românesc.

Trebue însă și pentru aceștia o educație continuu nouă, progresătoare pentru ca spontan să fie ținută în același rând al societății, prin conferințe, șezători săptămânale prin liga ce se întemeiază și în care sunt de drept membri onorifici toți foști și actuali profesori instituțiilor de surdo-muși.

Aceste va fi pentru toți un fenomen al noiei evoluții sociale și prin relații internaționale vom putea să ne îmbogățim cultura și educația sufletească și intelectuală de care re-

V. DIMITRIU-LEORDA
Sculptor profesor

MAMALIGUȚA LUI MOȘ ILIE

(Urmarea din pagina 3-a)

putea, fiindcă începând din podul casei se prelungea până aproape deasupra plitei o harmoaită mare și largă așa cum se vede și acuma la unele case dela țară. Așa că ucenicul bucătar ori și ce treburi ar fi avut la plită, trebuia să se bage și el cu capul în hormoiată unde era întuneric beznă. Deci vedeți și d-tră, că nu avea cum să dea cu ochii de broscoi. Apoi din ceauun îngroșându-se de făina turnată, îl închise pe broscoi, care nu mai putea să sară ci din când în când doar își mai făcea vânt să iasă din mămăligă. Însă toate opinteliile iau fost zadarnice.

Moș Ilie socotind dela un timp că făina a fierit destul, se dădu jos depe masă și se duse să mestice el mămăliga, fiind mare meșter în a pregăti mămăliga pentru brânză. O mestecă el până ce crezu că e de ajuns, apoi muie un linguroi în apă, topi frumos și ajutat de ucenicul bucătar răsturnă mămăliga pe masă. Ucenicii și calfele erau numai ochi și nări. Deabia așteptau să imbucescă mămăliga aburindă cu brânză. După ce răsturnă mămăliga, Moș-Ilie luă o sfoară și începu să taie mămăliga în calupuri pentru calfe mai mari, iar pentru ucenici mai mici. Dar cam într-o margine a mămăligii i-se opri sfoara în ceva mai tare decât mămăliga. Se cam miră Moș-Ilie de asta. Dar crezând poate că o fi vreun bot de făină ne mestecat, trase cu amândouă mâinile mai vartos de sfoară, la fel cum ar trage de un fereastrău. Mămăliga cedă. Calupul despărțit frumos, fiind cam în margine se dădu peste cap,

iar din el răsări un cogeamite lăboi de broască.

Calfele și ucenicii întinseră gâturile și se uitau trăsniți la lăboi. Moș-Ilie se uită și el dar nu-i veni să creadă ochilor, miop cum era, dădu fuga și-i luă și a doua pereche de ochelari.

— Na nenorocitele batâte D-zeu să te bată, ne-o făcuși; ai?!

Dobitocule, mongășătule, nelegiu-tule, și câte și mai câte alte bâzdigăanii eșiau din gura lui Moș-Ilie și se spărgeau în capul lui Petrică ce se uita ca un căzut din lună la piciorul broastei.

Se întreba și el cum de a nimerit broasca tocmai în mămăligă.

— Hai! Te uiți nepricopsitulă la isprava ce-o făcuși?

— Ne dai să mâncăm carne de broscoi; ai?!

Petrică nu pricepe ce-i spune Moș-Ilie însă totuși e e vina de a nimerit broscoiul în mămăligă Calfele și ucenicii ceilalți se mai uită ce se uită la piciorul broastei apoi când văzură pe Moș-Ilie că scoate din alt calup și restul broastei, se puseră pe un răs de se scutură toată bucătăria. Moș-Ilie deși mănios foc, se puse și el să rădă împreună cu ceilalți de isprava lui Petrică, ce se uita năuc la ei.

Dela această întâmplare calfele și ucenicii puseră lui Petrică numele de Petrică-Broască și așa i se spune și până azi.

AURELIAN POPOVICI

Conferința dela Ministerul Sănătății și ocrotirile sociale

La ministerul sănătății s'au ținut o serie de conferințe, la care au participat pe regiuni toți inspectorii generali sanitari și toți medicii primari de județe din țară.

Conferințele au fost prezidate de d. prof. dr. Tomescu, ministrul sănătății și ocrotirilor sociale, asistat de d. dr. I. Stoichiță, secretar general al ministerului și de directorii serviciilor centrale din minister.

RIDICAREA INSTITUȚIILOR SPITALICEȘTI

D. ministru prof. dr. Tomescu a schițat liniile mari ale programului de activitate sanitară și de ocrotire pentru anul 1942, insistând în mod deosebit asupra necesității unei acțiuni sistematice și energice pentru îmbunătățirea condițiilor de spitalizare în toate instituțiile de asistență medicală ale ministerului.

Spitalele trebuie să devină instituții model de curățenie și confort, în cari bolnavii trebuie să primească nu numai un tratament medical priceput și competent ci și o îngrijire omenească în cele mai perfecte condițiuni. Se va acorda o atențiune deosebită serviciilor de boli contagioase, care trebuiesc refăcute și amenajate cu tot confortul necesar.

Pentru terminarea construcțiilor sanitare care au fost începute în anii precedenți, d. Mareșal Antonescu a binevoit să aprobe un prim credit extraordinar de 62.536.000 lei, sumă din care urmează să se execute de urgență toate lucrările interioare care sunt necesare și care se pot executa și în decursul iernii, urmând ca în primăvară să se continue cu acest fel de lucrări până ce se va ajunge la terminarea integrală și la punerea în funcțiune a tuturor construcțiilor sanitare începute.

EVIDENȚA INSTITUȚIILOR ȘI A PERSONALULUI SANITAR

Ministerul Sănătății a publicat o evidență a tuturor instituțiilor sanitare din țară cu încadrarea lor actuală și a publicat și un Anuar al medicilor. Constatându-se cu această ocaziune o serie de anomalii și o disproporție în repartizarea personalului sanitar pe instituții și servicii, s'au dat instrucțiuni medicilor primari de județe pentru o revizuire radicală a situației actuale și pentru îndreptarea tuturor greșelilor din trecut. La fel s'au dat instrucțiuni pentru revizuirea medicilor specialiști, fiecare din aceștia trebuind să întrunească și să dovedească calitatea de specialist în ramura de medicină pe care o profesază.

S'au discutat și s'au pus la punct lucrările necesare în legătură cu starea de război în care ne găsim, dându-se îndrumările convenite pentru o repartizare cât mai judicioasă a personalului sanitar și a instituțiilor sanitare.

Pentru formarea unui personal sanitar auxiliar și de ocrotire cât mai competent, s'au pus în funcțiune 5 nătații publice.

institute de surori de ocrotire, 18 școli de surori infirmiere, 14 școli de mame, 3 școli de agenți sanitari și 5 școli de laboranți și laborante. Medicii primari de județe au primit instrucțiuni privitoare la buna funcționare a acestor școli care sunt chemate dea în slujba sănătății publice și personal tehnic cât mai numeros cât mai bine pregătit din toate punctele de vedere.

INTENSIFICAREA ACTIVITĂȚII PREVENTIVE

S'a cercetat și s'a luat în discuție situația epidemiilor și a bolilor sociale din țară și s'au dat instrucțiuni privitoare la organizarea luptei împotriva lor.

Pentru a se putea asigura un serviciu preventiv cât mai larg și cât mai activ în mediul rural s'a hotărât înființarea de circumscripții sanitare noi în regiunile lipsite de medici, iar medicilor din aceste regiuni li s'a aprobat o indemnitate de reședință specială de 4000 lei lunar. În afară de aceasta s'a hotărât să se procure pe seama medicilor din circumscripțiile rurale câte o trăsură ușoară cu cal pentru ca astfel să se poată deplasa cu ușurință în toate satele pentru executarea programului sanitar fixat. S'au mai dat instrucțiuni pentru terminarea dispensarelor medicale și pentru construirea de băi publice și cuptoare de deparazitare.

Pentru sistematizarea activității preventive vor lua ființă în cel mai scurt timp 18 plăși sanitare model conduse de medici igienisti calificați și dispunând de câte un grup de medici specialiști și surori de ocrotire.

S'au dat instrucțiuni pentru funcționarea școlilor pentru sofi și mame, în cadrul cărora urmează să se facă completarea educației țăranilor noștri din mediul rural în ceace privește igiena corporală, igiena locuinței, gospodăria casnică, bucătăria practică și îngrijirea copilului nou născut. Aceste școli vor fi conduse de surori de ocrotire anume pregătite în acest scop și vor funcționa în colaborare strânsă cu societățile culturale și cu consiliul de patronaj al operelor sociale. În decursul lunii Ianuarie vor funcționa asemenea școli în 70 de localități din mediul rural.

Insistând asupra necesității de a se asigura o colaborare cât mai strânsă între medicii de diferite categorii dintr'un județ și pentru a se contribui la cunoașterea realităților sanitare prin informare directă d. ministru prof. dr. Tomescu a dat dispozițiuni ca în decursul lunii Februarie să se țină pe județe conferințe anuale cu toți medicii, urmând ca la aceste conferințe să se discute toate problemele sanitare locale. Participând la aceste conferințe și câte un delegat din centrul ministerului, se vor putea soluționa pe loc cea mai mare parte din problemele locale și se va putea impune o metodă unitară de acțiune bine încheagată în folosul sănătății publice.

UN SURDO-MUT CARE E ȘI ORB PRODUCE MODELE DE AVIOANE

La Roma trăiește un surdo-mut-orb în vârstă de 60 de ani anume Giovanni Mariceni care stărnește admirația compatrioților săi ca și a lumii întregi pentru îndemânarea nemai-pomenită cu care — fiind infirm de auz graț și mai ales de vedere — construiește în întregime modele de avioane cele mai perfecționate.

El a urmat instrucția la Institutul de surdo-muși dela Roma. Și tot la atelierele aceluiași Institut a făcut practica la tâmplăria de mobile.

După terminarea școlii și practica de atelier își deschide un atelier de mobile cu care se ocupă până mai acum câțiva ani când o boală nemiloasă îl orbi cu desăvârșire.

Lipsit și de vedere care este lanțera vieții celor lipsiți de auz și graț, începu să se dedice pe dibuite

construcției modelelor de avioane și căpătă în această branșă o desăvârșire atât de mare până în cele mai mici amănunte încât întrecu pe cei mai renumiți specialiști de modele de avioane care se bucurau de toate facultățile.

El nu se poate face înțeles de nimeni de cât de sofiă lui surdo-mut și de unicul lor fiu cu care se înțelege de minune cu ajutorul unui ciudat alfabet inventat chiar de el. Sofiă îi atinge mâinile, le strânge într'un anumit fel și le pune când pe frunte, când pe un obraz și înțelegerea este atât de perfectă încât orice cuvinte sunt de prisos.

Fiul lui de 27 ani îi transmite în același chip noile progrese în construcția avioanelor și indicațiile pentru a da modelelor forma voită.